

רע"פ 5463/16 - סאד עואדה נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון
רע"פ 5463/16

לפני:
המבקש:

כבוד השופט א' שהם
סאד עואדה

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט
המחוזי בתל אביב-יפו, מיום 7.7.2016, בעפ"ת
48477-06-16, שניתן על ידי כב' השופט ר' בן-יוסף

בשם המבקש:

עו"ד דוד גולן

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' השופט ר' בן-יוסף), בעפ"ת 48477-06-16, מיום 7.7.2016, בגדרו נדחה ערעורו של המבקש על גזר דינו של בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב-יפו (כב' השופט א' האזרמן), בתתע"א 8248-03-15, מיום 6.6.2016.

רקע והליכים קודמים

2. נגד המבקש הוגש כתב אישום (להלן: התיק הראשון), לפיו ביום 21.3.2015, בשעה 03:00, נהג המבקש בהיותו שיכור, וזאת, בניגוד לסעיף 62(3) לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: פקודת התעבורה), ותקנה 169ב לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961. המבקש עבר בדיקת "נשוף" ונמצא כי ריכוז האלכוהול בגופו עמד על 685 מיקרוגרם אלכוהול בליטר אחד של אוויר נשוף, כמות העולה על המותר בחוק.

3. ביום 19.10.2015, ביקש המבקש לצרף כתב אישום נוסף שהוגש נגדו במסגרת פ"ל 1017-07-15, ובית המשפט השלום לתעבורה בתל אביב-יפו (להלן: בית המשפט לתעבורה), נעתר לבקשתו (להלן: התיק השני). כתב האישום בתיק השני מייחס למבקש עבירות של נהיגה בזמן פסילה, לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה; נהיגה בשכרות,

עמוד 1

לפי סעיף 62(3) לפקודת התעבורה; נהיגה ברכב ללא פוליסת ביטוח בת-תוקף, לפי סעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970 (להלן: פקודת הביטוח); ונהיגה ללא רישיון בתוקף, לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה (תוקף רישיונו של המבקש פג בשנת 2005). העבירות הללו מיוחסות למבקש, עקב נהיגתו ברכב ביום 3.7.2015, בסמוך לשעה 02:20, במסגרתה עבר בדיקת "ינשוף", ונמצא כי ריכוז האלכוהול בגופו הינו 330 מיקרוגרם, ריכוז העולה על המידה המותרת בחוק. בכתב האישום בתיק השני נאמר, כי ביום 19.12.2012, נפסל המבקש מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 40 חודשים במסגרת תת"ע 10-06-3767, וכן כי ביום 22.6.2015, נפסל המבקש מלהחזיק רישיון נהיגה, במסגרת בפ"ת 15-03-8491.

4. יוער, למען שלמות התמונה, כי במסגרת תת"ע 10-06-3767, הורשע המבקש בהיעדר התייצבות בעבירות של נהיגה בשכרות, ונהיגה ללא רישיון. בתחילה, הגיש המבקש בקשה לביטול פסק הדין, ואולם, ביום 19.12.2012, הודיעו הצדדים לבית המשפט כי הם הגיעו להסכמה, לפיה יבוטל גזר הדין, ויוטלו על המבקש עונשים אחרים, עליהם סוכם בין הצדדים. אשר על כן, באותו היום, נגזר דינו של המבקש, והוטלו עליו, בין היתר, העונשים הבאים: פסילה בפועל למשך 40 חודשים; 4 חודשי פסילה על תנאי; ו-7 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור המבקש, בתוך 3 שנים, עבירה של נהיגה בשכרות, נהיגה תחת השפעות משכרים, או נהיגה בפסילה (להלן: תיק התנאי). עוד יצוין, כי בפ"ת 15-03-8491, ניתנה החלטה נוספת ביום 14.7.2015, לפיה תקופת הפסילה תחול למשך 12 חודשים נוספים.

5. לאחר שצורף כתב האישום בתיק השני, הורשע המבקש ביום 19.10.2015, על בסיס הודאתו בעובדות שני כתבי האישום, תוך שהוא מצוין כי "עורך הדין שלי הסביר לי את כתב האישום ואת העונשים הצפויים לי ואני מבין אותם. אני מודה בכתב האישום ובכתב האישום המצורף". לבקשת המבקש, הוא נשלח לשירות המבחן לשם קבלת תסקיר מבחן בעניינו. לאחר שהמבקש הופנה אל שירות המבחן, הוגשו בעניינו של המבקש שני תסקירים: האחד, ביום 28.12.2015 (להלן: התסקיר הראשון), והשני, ביום 24.5.2016 (להלן: התסקיר השני). מן התסקיר הראשון עולה, כי המבקש הינו כבן 30, ולו בעיה של שימוש לרעה באלכוהול. שירות המבחן ביקש, במסגרת התסקיר הראשון, דחייה של מועד מתן גזר הדין ב-4 חודשים, וזאת בכדי לבחון את מידת התאמתו של המבקש להליך טיפולי בעמותת "אפשר" (להלן: העמותה), המטפלת בהתמכרות לאלכוהול. בתסקיר השני נאמר, כי המבקש השתלב בהצלחה בטיפול במסגרת העמותה, ומגלה אחריות ומחויבות מלאה כלפי התהליך. לאור התקדמותו של המבקש בהליך הטיפול, הומלץ על ידי שירות המבחן להטיל עליו עונש של מאסר שירוצה על דרך של עבודות שירות, בנוסף להטלת צו מבחן, וענישה מותנית.

6. ביום 6.6.2016, ניתן גזר הדין בעניינו של המבקש. בית המשפט לתעבורה קבע, כי במקרה דנן מדובר בשני אירועים נפרדים, ולא באירוע אחד, בהתאם לסעיף 40ג(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977. זאת, על אף שהמקור להתנהגותו העבריינית של המבקש הוא אחד, קרי, התמכרותו לאלכוהול. בקביעת מתחמי ענישה נפרדים לכל אירוע, התייחס בית המשפט לתעבורה לחומרת העבירות של נהיגה בפסילה ונהיגה בשכרות; לערכים המוגנים שנפגעו, ובין היתר, לערך שמירת חיי האדם, וערך שמירת שלטון החוק. בנוסף, נתן בית המשפט לתעבורה את דעתו לנסיבות ביצוע העבירות, ובכלל זה, לעובדה ששני האירועים התרחשו בתוך פרק זמן קצר של כ-3 וחצי חודשים; ולכך שמדובר בעבירות בהן הורשע כבר המבקש בעבר. לאחר שנקבע מתחם ענישה נפרד לכל אירוע, צוין בית המשפט לתעבורה, כי "את מתחם הענישה הכולל ל-2 האירועים, יש ללמוד משכלול של מתחמי הענישה שנקבעו בנפרד", והעמיד את מתחם הענישה לשני האירועים יחדיו בין 6 ל-24 חודשי מאסר לריצוי בפועל; פסילה בפועל לתקופה של בין 5 ל-10 שנים, וזאת, בנוסף למאסר מותנה, פסילה על תנאי, וקנס.

בגזירת עונשו של המבקש בתוך מתחם הענישה, התייחס בית המשפט לתעבורה, בין היתר, לעברו התעבורתי והפלילי המכביד של המבקש. בתוך כך נאמר, כי המבקש מחזיק ברישיון נהיגה משנת 2003, ומאז נצברו לחובתו 45 עמוד 2

הרשעות תעבורתיות קודמות. למעשה, מדובר בהרשעתו של המבקש בעבירה של נהיגה בשכרות בפעם השישית והשביעית, והרשעתו השנייה בעבירה של נהיגה בזמן פסילה. בהקשר זה, הזכיר בית המשפט לתעבורה את המאסר המותנה בן שבעת החודשים שעומד לחובתו, אשר הוטל על המבקש במסגרת תיק התנאי, והינו "חב הפעלה", עקב כתב האישום שהוגש בתיק השני. אשר לעברו הפלילי של המבקש נאמר, כי הוא הורשע בעבר בעבירות רכוש, אלימות וכיוצא באלה עבירות. במסגרת השיקולים לקולה, התחשב בית המשפט לתעבורה בתסקיר שירות המבחן החיובי שניתן בעניינו של המבקש; ובעשרת החודשים בהם שהה המבקש במעצר בית, תחת פיקוח אלקטרוני. על בסיס השיקולים הללו, הושתו על המבקש העונשים הבאים: 3 חודשי מאסר לריצוי בפועל, שירוצו במצטבר ל-7 חודשי המאסר המותנה שהופעל, כך שבסך הכול, על המבקש לרצות 10 חודשי מאסר בפועל; 5 שנות פסילה בפועל, כאשר 4 חודשי הפסילה המותנית שהושתו על המבקש בתיק התנאי הופעלו וירוצו בחופף; 12 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור המבקש, בתוך 3 שנים, עבירה של נהיגה בשכרות, או נהיגה תחת השפעת משקאות משכרים; 12 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור המבקש, בתוך 3 שנים, עבירה של נהיגה בפסילה או נהיגה ללא רישיון. בנוסף, נדרש המבקש לחתום על התחייבות כספית בסך 20,000 ₪, לבל יעבור בתוך 3 שנים, עבירה של נהיגה בפסילה או נהיגה בשכרות. תאריך התייצבותו של המבקש לריצוי עונשו נקבע ליום 10.7.2016.

7. המבקש לא השלים עם חומרת העונש שהושת עליו, והגיש ערעור לבית המשפט המחוזי, אשר נדחה ביום 7.7.2016. בפסק דינו, הטעים בית המשפט המחוזי, כי:

"הערעור הוא שבית המשפט יתחשב בכך שהייתה טעות בידיעתם של הצדדים בבית משפט קמא על קיומו של מאסר על תנאי, כאילו יש לנאשם [המבקש] זכות קנויה ליהנות מטעות זו. עם כל הכבוד, אינני מוצא בסיס בכל הטענות הללו. העונש שהטיל בית משפט קמא הוא על צד הקולא ולא החומרה. דרכו של הנאשם [המבקש] ונהיגתו בדרך וסיכנו את בטחון הציבור וביטחונו שלו היא שהביאה אותו לבית הסוהר, ואל לו לבוא בטענות אלא רק אל עצמו".

אשר על כן, דחה בית המשפט המחוזי את ערעורו של המבקש, והותיר את תאריך ההתייצבות לריצוי עונשו על כנו.

הבקשה לרשות ערעור

8. ביום 8.7.2016, הוגשה הבקשה לרשות ערעור המונחת לפניי, ולצידה בקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר, שהתקבלה באותו היום. בבקשתו, טען המבקש כי נפגעה זכותו להליך הוגן. זאת, כיוון שהופעל עונש מאסר מותנה שהצדדים לא היו מודעים לו, והוא התגלה, לראשונה, במסגרת תסקיר שירות המבחן, שם נאמר כי מדובר במאסר מותנה בר הפעלה. לטענת המבקש, "הטעות" נעוצה בכך שהמשיבה לא עתרה להפעלת המאסר המותנה, ועל כן, עצם קיומו של המאסר המותנה לא הובא לידיעת הצדדים. טענה נוספת שהיתה בפיו של המבקש, כי היה מקום ליתן משקל נכבד יותר להליך השיקומי שהוא עבר, במסגרת גזירת עונשו. אשר על כן, סבור המבקש כי יש ליתן לו רשות לערער, לקבל את ערעורו לגופו של עניין, ולהורות על ביטול הפעלת המאסר המותנה, או לחילופין, להורות על החזרת הדין לבית המשפט לתעבורה, לדון בעניין הפעלת המאסר המותנה.

דיון והכרעה

9. כלל ידוע הוא, כי בקשה לרשות ערעור, ב"גלגול שלישי", תתקבל במשורה, ורק כאשר הבקשה מעלה שאלה משפטית עקרונית, רחבת היקף וכבדת משקל, אשר חורגת מעניינם הפרטני של בעלי הדין; או כאשר קיים חשש כי נגרם למבקש עיוות דין או אי צדק מהותי, היורד לשורשו של ההליך המשפטי (רע"פ 5354/16 אדרי נ' מדינת ישראל (5.7.2016); רע"פ 4807/16 שעבלי נ' מדינת ישראל (4.7.2016); רע"פ 5111/16 קלדרון נ' מדינת ישראל (4.7.2016)). ככל שמדובר בבקשה הנוגעת לחומרת העונש אשר הושת על המבקש, בקשה מעין זו תתקבל רק במקרים חריגים בהם העונש שנגזר על המבקש חורג במידה קיצונית מרמת הענישה המקובלת בעבירות דומות (רע"פ 4233/16 מור נ' מדינת ישראל (4.7.2016); רע"פ 5112/16 כהן נ' מדינת ישראל (4.7.2016); רע"פ 4939/16 נאסר נ' מדינת ישראל (26.6.2016)). הבקשה שלפניי אינה עונה על אמות המידה למתן רשות ערעור אשר פורטו לעיל, ומטעם זה בלבד יש לדחותה.

10. למעלה מן הצורך אציין, כי לא מצאתי מקום לקבל את טענותיו של המבקש גם לגופו של עניין. המבקש היה נוכח בעת שנגזר עונשו בתיק התנאי, והיה מיוצג על ידי עורך דין. לא ברורה, אפוא, טענתו של המבקש, לפיה הוא לא היה מודע לקיומו של המאסר המותנה שחל עליו. במסגרת ההליכים בתיק הראשון, היה זה המבקש אשר ביקש לצרף את כתב האישום בתיק השני, וחזקה עליו כי הוא מודע למאסר המותנה שמרחף מעל ראשו. עוד אוסיף, כי אין ממש בטענתו של המבקש, לפיה המשיבה לא עתרה להפעלת המאסר המותנה שכן, לאחר הרשעתו של המבקש בדין, וטרם שהוא נשלח לשירות המבחן, ציינה המשיבה בפני בית המשפט לתעבורה, כי עמדתה היא לעונש של מאסר בפועל "בלי שום קשר לתוצאות התסקיר". אין בעובדה שבתסקיר המבחן נאמר כי המאסר המותנה הינו בר הפעלה, ולא חב הפעלה, כדי להעלות או להוריד במקרה דנן, שכן שירות המבחן אינו גורם שיפוטי אשר מוסמך לקבל החלטה לגבי הפעלת המאסר המותנה. סופו של דבר, בית המשפט לתעבורה הלך כברת דרך משמעותית לזכותו של המבקש, וזאת בפרט, לנוכח הרשעותיו הקודמות שפורטו לעיל, ואין כל מקום להתערב בעונש שהושת עליו.

11. על כן, הבקשה נדחית.

המבקש יתייצב לשאת בעונש המאסר בפועל שהוטל עליו ביום 27.7.2016, עד השעה 10:00 בבית סוהר "איילון" בשב"ס רמלה, או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על המבקש לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שירות בתי הסוהר, בטלפונים: 08-9787377 או 08-9787336.

ניתנה היום, ה' בתמוז התשע"ו (11.7.2016).

ש ו פ ט